

Dr. Christophe Fauré

MĂ MAI IUBEȘTI?

Viața în cuplu după infidelitate

Traducere din limba franceză
de Cristina-Livia Vasilescu

p h i l o b i a

Introducere

Este ora 23. Marc face duș. Pe telefonul lui mobil sosește un SMS. Și-a uitat telefonul pe noptieră, deși, de ceva timp încoace, are grijă să nu-l lase niciodată la vedere.

Sophie citește în pat. Instinctiv, întoarce privirea când aude semnalul de primire a mesajului și zărește un nume: „Hélène“. Hélène? Nu cunoaște nicio Hélène. Ezită o clipă, cu un ghimpe de neliniște în stomac, apoi face ceea ce n-a făcut niciodată în cincisprezece ani de căsătorie: citește SMS-ul... și pe toate celelalte dinaintea lui. O bombă îi explodează drept în față.

Când revine în dormitor, Marc o găsește pe Sophie încremenită de stupeoare și de furie, tremurând, cu ochii plini de lacrimi. Ține în mână telefonul lui mobil și îl strânge între degetele crispate. Marc înțelege imediat.

Sophie trece la atac. La început, el neagă cu înverșunare: „Nu e ce crezi. O să-ți explic.“ Patru ore mai târziu, epuizat de conversația extrem de tensionată, Marc depune armele: „Da, am o legătură cu această femeie. De un an și jumătate...“

Valérie se considera fericită împreună cu Éric: aveau trei copii frumoși, o casă cochetă... până când Paul, un coleg de serviciu – el însuși căsătorit și tată a doi copii – îi declară că e îndrăgostit de

MĂ MAI IUBEȘTI?

ea: o iubește din prima zi. Totuși, Valérie îi rezistă: își iubește soțul, în ciuda rutinei care i-a ucis dorința. Dar, în fața ardorii și a tandreței manifestate de Paul, Valérie se lasă sedusă de acest bărbat și de promisiunea nebunească a unei alte vieți, a unui nou început, în altă parte... Doi ani mai târziu, confruntată cu o relație conjugală care se degradează, Valérie vrea să divorțeze de Éric: îl iubește pe Paul și își dorește să trăiască alături de el. Dintr-o dată însă, Paul e cuprins de teamă: refuză să-și părăsească soția și pune capăt brusc relației lor. Ar avea prea mult de pierdut, zice el. Dar, pentru Valérie, e prea târziu: i-a spus deja soțului ei... Și de-atunci, viața ei s-a cufundat în haos.

Poate că aceasta este chiar povestea ta sau poate seamănă cu ea. Poate că un SMS, o gafă sau o mărturisire a aruncat cuplul din care faci parte pe teritoriul arid și angoasant al infidelității. Indiferent dacă ești persoana infidelă sau cea care a fost înșelată, descoperirea sau dezvăluirea unei relații extraconjugale marchează începutul unei perioade de agitație și de confuzie care vă pune cuplul în pericol. Cum să înțelegeți, tu și partenerul, ce vi se întâmplă? Către ce anume se îndreaptă fiecare dintre voi? Ce decizii trebuie luate? Să fie oare sfârșitul relației voastre? Și cum să vă refaceți dacă luați o astfel de decizie?... Sunt întrebări la care cartea de față va încerca să răspundă, explorând în profunzime sensul relației extraconjugale, căutând să-i înțeleagă fundamentele și modul în care este trăită.

Găsirea cuvintelor potrivite

De la bun început, există anumite cuvinte care fac rău sau provoacă indispoziție: „infidelitate“, „adulter“, „relație extraconjugală“, „persoană care înșală“, „persoană înșelată“,

Introducere

„amantă“, „amant“... Iată una dintre dificultățile cu care m-am confruntat scriind această carte; într-adevăr, ce cuvinte să folosesc astfel încât să nu sune a judecată sau să nu aibă o conotație morală? Și totuși, lucrurile trebuie numite cumva. Vă rog să nu înțelegeți de aici că aș avea vreo intenție negativă sau discriminantă.

Cartea de față se adresează atât persoanei înșelate, cât și persoanei infidele și abordează, de asemenea, trăirile „celeia de-a treia persoană“. Bineînțeles, fiecare o va citi în funcție de locul pe care îl ocupă în acest triunghi, căci mizele, așteptările și suferințele nu sunt de aceeași natură. Cu toate astea, indiferent de poziția în care vă aflați, abordarea mea vă va permite să aveți o viziune globală asupra implicațiilor unei relații extraconjugale. Este o etapă esențială pentru a vă îngădui să vedeți situația mai clar.

Fiecare poveste este unică, fiecare relație este singulară, dar modul în care se petrec lucrurile înainte și după infidelitate este uimitor de asemănător de la o situație la alta. Există scheme comportamentale, atitudini, reacții, motivații și întrebări pe care le regăsim aproape sistematic, indiferent de caz. Așadar, e important să le cunoaștem și să le înțelegem, pentru a ne oferi șansa de a continua împreună, dacă aceasta este decizia luată.

Care infidelitate?

Înainte de a merge mai departe, trebuie să ne punem de acord asupra definiției infidelității. Într-adevăr, fiecare îi dă o interpretare proprie și aceasta este foarte puternic nuanțată de povestea personală a celui care o enunță: „Un sărut înseamnă deja o infidelitate“ sau, dimpotrivă: „Atâta timp cât nu există o relație sexuală, nu e vorba despre infidelitate“...

MĂ MAI IUBEȘTI?

Greu să ne orientăm printre atâtea interpretări și totuși, o definiție clară și univocă este necesară pentru continuarea acestei cărți. După multe cercetări, am reținut-o, până la urmă, pe cea dată de psihologul american Shirley Glass¹, care definește infidelitatea prin combinarea, în proporție variabilă, a trei parametri: existența unui secret în jurul relației respective, a unei implicări emoționale din partea persoanei infidele și a unei alchimii sexuale între cele două persoane (fără a exista neapărat raporturi sexuale, fiind incluse aici și relațiile virtuale via internet). Această definiție are avantajul de a nu emite judecăți: ea descrie doar faptele.

Fie că acceptați sau nu, că vi se pare sau nu șocant, orice persoană implicată în triunghiul infidelității e îmboldită de *dorința de a iubi și de a fi iubită*. Desigur, căile alese pentru împlinirea acestei dorințe pot fi extrem de stângace sau pot provoca numeroase suferințe – dar intenția este, totuși, de a iubi și de a fi iubit. Tocmai de aceea mă abțin să exprim vreun punct de vedere moral sau vreo convingere conservatoare: nu sunt eu în măsură să judec legitimitatea dorinței de a fi fericit.

Literatura anglo-saxonă (mai ales cea americană) referitoare la infidelitate abundă de judecăți morale foarte radicale în privința celui sau celei care înșală și de discursuri foarte victimizante legate de persoana înșelată. Ceea ce trăiesc însă oamenii arată cu totul altfel: există persoane infidele care nu au niciun scrupul, la fel cum există persoane care continuă să fie preocupate de binele celei pe care o înșală; unele persoane înșelate sunt, în mod real, victime ale unor situații profund nedrepte, altele își neglijează atât de mult partenerul de viață

¹ Pentru referințele privitoare la lucrările autorilor citați, vezi bibliografia de la pag. 203. (n.a.)

Introducere

sau se poartă atât de urât cu el încât contribuie la decizia acestuia de a fi infidel... Infidelitatea și tot ceea ce generează ea ulterior dezvăluie fragilitatea fiecăruia, nevoia de a fi iubit, recunoscut, de a exista în ochii cuiva – ai partenerului (partenerii) sau ai unei alte persoane...

Prin urmare, cartea de față nu se va plasa de partea unuia sau a celuilalt, chiar dacă uneori veți avea impresia că așa se întâmplă: persoana înșelată va considera că atitudinea mea este câteodată prea înțelegătoare față de persoana infidelă și, la rândul ei, aceasta din urmă s-ar putea simți judecată atunci când voi vorbi despre suferințele pe care i le provoacă infidelitatea ei persoanei înșelate. Motivul este următorul: când vorbesc despre trăirile unuia, o fac întotdeauna din punctul lui de vedere. Celălalt nu va împărtăși acest punct de vedere: persoana înșelată se va aștepta să condamne atitudinea soțului infidel și să înțeleagă suferința ei; de cealaltă parte, soțul infidel se va aștepta să-i înțeleagă motivațiile și să-i aprob trăirile! Nu voi merge nici într-un sens, nici în celălalt.

Vreau să înțelegeți clar că, prin această carte, doresc să vă ofer o viziune intimă a ceea ce se petrece în fiecare dintre voi. Textul de față, construit pe mai multe niveluri, vă va ajuta să deslușiți mai bine situația în care vă aflați.

Dincolo de infidelitate

Există și o a doua intenție a acestei cărți: am decis să încurajez reconstruirea cuplului după infidelitate. Nici în această privință nu e vorba despre o postură morală sau conservatoare, ci doar despre faptul că o astfel de refacere este posibilă în ciuda obstacolelor întâlnite în cale. Bineînțeles, infidelitățile repetate vor duce la o ruptură definitivă, dar cazul acesta e departe de a fi cel mai frecvent: există o reală speranță

MĂ MAI IUBEȘTI?

de reconciliere și de reconstruire după această criză majoră produsă în sânul cuplului. Ba ea poate chiar să ducă la reînsofletețirea relației. Desigur, așa ceva cere multe eforturi și o autentică strădanie lăuntrică. Dar numeroasele mărturii culese de-a lungul timpului dovedesc că e o promisiune care poate fi ținută.

Cele patru capitole ale cărții urmează o progresie cronologică. Primul adoptă punctul de vedere al persoanei infidele. El arată cum ia naștere relația extraconjugală. Cel de-al doilea prezintă trăirile fiecărui partener după descoperirea întâmplătoare sau după dezvăluirea legăturii extraconjugale. Atunci apar întrebările esențiale: să ne despărțim? să rămânem împreună? Cel de-al treilea capitol explorează ceea ce se petrece în cuplu atunci când soții decid să rămână împreună: care sunt obstacolele ce stau în fața acestei reconstrucții? Cum pot fi înțelese lucrurile întâmplare? Ultimul capitol abordează în mod concret mizele reconstruirii relației: partenerii reînvață să comunice, își recapătă încrederea, își acordă iertarea, redefinesc sensul atribuit relației de cuplu... – adică tot atâtea piste ce pot duce la o dragoste mai trainică și mai matură.

Așadar, indiferent de cazul în care vă aflați – al persoanei care a fost înșelată sau al persoanei înșelate –, sper să vă ajut, prin intermediul acestei cărți, să înțelegeți experiența prin care treceți. Vreau să vă ofer mijloacele pentru a merge înainte împreună și a reinstaura siguranța, pacea și încrederea de care cuplul are nevoie. Cine știe dacă încercarea aceasta nu va deveni o formidabilă trambulină pentru desăvârșirea legăturii de dragoste pe care o credeți distrusă pe vecie?

I

PASUL HOTĂRÂTOR
AL INFIDELITĂȚII

„Nu mă așteptam la așa ceva!“ se miră Pierre. „Nici măcar nu înțeleg cum de s-a putut întâmpla... Îmi iubesc soția; suntem împreună de șaptesprezece ani și avem doi copii. Nu pot spune că e o dragoste nebună ca la începutul relației noastre, dar am construit ceva trainic și nu mă gândeam nicidecum să reconsider această situație. Și totuși, când am întâlnit-o pe Aurélie, totul s-a schimbat. E halucinant: nici măcar n-am încercat să amân. Pur și simplu m-am aruncat în această relație, fără nicio rețineră. Sunt nouăsprezece luni deja de când ne vedem în mod regulat.“

„Patrick a început să lucreze cu mine la auditul unui ONG“, explică Lise. „Îl cunoșteam din momentul venirii mele în întreprindere, dar nu mai lucrasem niciodată împreună la același dosar. La început, îl priveam doar ca pe un coleg drăguț cu care îmi făcea plăcere să discut. Vorbeam foarte relaxată despre el cu soțul meu, spunându-i că rar am întâlnit pe cineva cu care să mă potrivesc atât de bine pe plan profesional. Ba chiar am fost șocată când el m-a întrebat dacă îmi place acest bărbat. Îmi amintesc și acum răspunsul pe care i l-am dat: «În fine, e doar un coleg de serviciu!» Asta îmi repetam și mie, zi de zi... dar simțeam în mine o tulburare tot mai mare de fiecare dată când ne întâlneam. Începutul cu încetul, am căpătat obiceiul de a bea o cafea împreună înainte de a începe ziua de muncă. Apoi, pe nesimțite... Nu vă mai

MĂ MAI IUBEȘTI?

explic... E căsătorit și el – dar spune că nu are o căsnicie reușită. Suntem amanți de trei ani.“

„Vecinii noștri de palier dăduseră o petrecere, iar soțul meu se afla într-o delegație în străinătate“, povestește Patricia. „Când Lisa mi l-a prezentat pe Jérémie, fratele ei, am simțit un gol în stomac. S-a băut foarte mult în timpul petrecerii... Trei ore mai târziu, făceam dragoste cu el în apartamentul meu. Niciodată nu mă mai simțisem atât de bine cu un bărbat... și niciodată așa de vinovată față de soțul meu, după ce Jérémie a plecat acasă în zorii zilei. Au trecut șase luni de-atunci. N-am vrut să-l mai revăd vreodată. Nu i-am spus nimic soțului meu, dar continui să mă simt copleșită de vinovăție. Ce Dumnezeu o fi fost în capul meu în seara aia?!“

La început, viitorul amant e „doar“ un vecin, „doar“ un amic, „doar“ un colaborator. Treptat, ne surprindem așteptându-l pe un anume tătic la ieșirea de la școală, ne mirăm de plăcerea pe care ne-o provoacă întâlnirea cu o anume colegă la bufetul întreprinderii, anticipăm, fără să recunoaștem față de noi înșine, cum vor decurge prânzurile luate împreună cu un anume partener profesional... Bem un pahar, discutăm ore întregi, privirile devin tot mai profunde, tot mai insistente... Unii, precum Pierre, se simt absorbiți de ceva care îi depășește, alții se consideră protejați de angajamentul față de partenerul lor: e de neconceput pentru ei să meargă mai departe. Dar ceea ce se petrece în sinea lor este atât de nou, atât de atractiv, atât de plin de promisiuni încât refuză să scape această oportunitate, deși îi percep pericolul și caracterul nebunesc.

- Știi, sunt căsătorit(ă)...
- Da, știu...
- Dar țin mult la tine...
- Da, știu...